

भारतीय रिज़र्व बँक
RESERVE BANK OF INDIA

वेबसाइट : www.rbi.org.in/hindi

Website : www.rbi.org.in

ई-मेल email: help.doc@rbi.org.in

संचार विभाग, केंद्रीय कार्यालय, एस.बी.एस.मार्ग, मुंबई-400001

DEPARTMENT OF COMMUNICATION, Central Office, S.B.S.Marg, Mumbai-400001
फोन/Phone: 91 22 2266 0502 फॅक्स/Fax: 91 22 22660358

फेब्रुवारी 23, 2018

अबॅंकीय वित्तीय कंपन्यांसाठी रिझर्व बँकेकडून लोकपाल योजनेची सुरुवात

फेब्रुवारी 7, 2018 च्या नाणेविषयक धोरण निवेदनात घोषित केल्यानुसार, आरबीआय अधिनियम 1934 च्या कलम 45-आयए खाली पंजीकृत झालेल्या एनबीएफसी विरुद्धच्या तक्रारींचे निवारण करण्यासाठी, भारतीय रिझर्व बँकेने (आरबीआय) अधिसूचना दि. फेब्रुवारी 23, 2018 अन्वये, आज, अबॅंकीय वित्तीय कंपन्यांसाठी (एनबीएफसी) लोकपाल योजना सुरु केली आहे. ह्या योजनेखाली असलेल्या एनबीएफसीनी दिलेल्या सेवांमधील त्रुटी संबंधाने असलेल्या तक्रारींचे निःशुल्क व त्वरित निराकरण ही योजना उपलब्ध करून देईल. एनबीएफसी लोकपालांची कार्यालये चार महानगरात म्हणजे, चेन्नई, कोलकाता, मुंबई व नवी दिल्ली येथे असतील. आणि संबंधित क्षेत्रातील ग्राहकांच्या तक्रारी हाताळतील.

सुरुवातीला ही योजना, ठेवी स्वीकारणा-या सर्व एनबीएफसीसाठी असेल. प्राप्त झालेल्या अनुभवाच्या आधारावर, आरबीआय ही योजना, रु. 1 बिलियन व त्यापेक्षा अधिक मालमत्ता असलेल्या एनबीएफसीना, कस्टमर इंटरफेस सह लागू करील.

ह्या योजनेत ॲपेलेट यंत्रणाही ठेवण्यात आली असून, त्याखाली, ग्राहक/एनबीएफसी ह्यांना, लोकपालाने दिलेल्या निवाड्याविरुद्ध ॲपेलेट प्राधिकरणाकडे अपील करण्यास पर्याय उपलब्ध असेल.

ही संपूर्ण [योजना](#) आरबीआयच्या वेबसाईटवर उपलब्ध आहे.

वृत्तपत्र निवेदन : 2017-2018/2289

जोस जे कत्तूर
मुख्य महाव्यवस्थापक